

2. Fuller F. The Translator's Handbook : With Special References to Conference Translation from French and Spanish. The Penn State University Press, 1984.– 160 p.
3. Gudykunst W. & Kim Y. Communicating with Strangers: An Approach to Intercultural Communication. New Your: Random House. 1984. – 277 p.
4. Hall E. The Silent Language. Creenwich: Fawcett Publications, 1959. – 160 p.
5. Kramsch C. Context and culture in the language teaching. Oxford University Press, 1993. – 296 p.
6. Kramsch C. Proficiency Plus: Next Step. PENN Language News. 7 : 1993. P4.
7. Newmark P. Approaches to Translation. Oxford: Pergamon Press, 1981. – 213 p.
8. Nida E. Towards a science of translation. Leiden, 1964. – 342 p.
9. Scollon R. & S.Wong Scollon. Intercultural Communication : A Discourse Analysis. Blackwell Publishers. 2001.- 302 p.
10. Wierzbicka A. Emotions Across Languages and Cultures Diversity and Universals. Oxford: Oxford University Press. – 349 p.

Вишнеvsька М.О.,
старший викладач кафедри іноземних мов
Київський національний університет
технологій та дизайну

РОЛЬ РОЗМОВНОГО КЛУБУ У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ ДО МІЖКУЛЬТУРНОГО СПІЛКУВАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

***Анотація.** У статті розглядається роль розмовного клубу у підготовці студентів до участі в міжкультурному спілкуванні в умовах глобалізації. Розглянуто культурні відмінності країн світу та важливість підготовки фахівців з навичками міжкультурного спілкування.*

***Ключові слова:** міжкультурне спілкування, полікультурна освіта, розмовний клуб, міжкультурний діалог*

***Abstract.** The article discusses the role of conversation club in preparing students for cross-cultural communication in global world. Intercultural differences and the need for specialists with intercultural communication skills have been studied.*

***Keywords:** intercultural communication, policultural education, conversation club, cross-cultural dialogue.*

Постановка проблеми. В умовах процесу глобалізації сучасного світу все більшої важливості набуває міжкультурне спілкування, особливо для успішного ведення бізнесу. Для продуктивної роботи в інтернаціональній компанії необхідно вміти спілкуватись з людьми різних культур, традицій, вірувань та релігійних переконань, а отже, виникає необхідність у підготовці саме тих фахівців, що будуть здатні до комунікації не тільки в межах своєї культури, а й зможуть вільно відчувати себе в будь-якій країні світу.

Міжкультурна та полікультурна освіта, як відповідь на виклики сучасного світу, займає почесне місце в документах Ради Європи, Європейського Союзу та інших міжнародних організацій. У пакеті Міжкультурного навчання, спільній публікації Ради Європи та Європейської Комісії (Страсбург 2000), запропоновано визначення міжкультурного навчання таким чином: це – навчання про те, як ми сприймаємо інших людей, які суттєво відрізняються від нас. Це стосується нас. Це стосується наших знайомих та друзів і того, як ми діємо разом, щоб збудувати суспільство, у якому панує справедливість. Це стосується зв'язків, які можуть встановити між собою суспільства, щоб поширювати рівність, солідарність та шанси для всіх. Це поглиблює повагу та підтримує гідність у взаєминах між культурами, особливо тоді, коли частина з них належить до меншості, а інші становлять більшість. Підготовка молоді до спілкування з представниками різних культур у подальшому професійному житті є важливим завданням в умовах глобалізованого світу.

Аналіз останніх досліджень. Проблеми міжкультурної або полікультурної освіти активно досліджуються в останні роки вітчизняними та зарубіжними науковцями (Т. Верещагіна, А. Токарева, М. Селяницький, Н. Ларіна, О. Руденко, О. Дем'яненко, П. Холмс, В. Кросбі). Т. Верещагіна зазначає, що сформувати міжкультурну компетентність – означає набуття ознак громадянина світу без втрати власного коріння [5]. Н. Ларіна та О. Руденко стверджують, що міжкультурна освіта є освітою заради миру та безпеки [4, с. 7].

Аналіз науково-педагогічної літератури показує, що проблема підготовки студентів до міжкультурної комунікації є непростим завданням як в теоретичному, так і в практичному плані. Для повноцінного спілкування іноземною мовою необхідно орієнтуватись в специфічних поняттях, культурі та традиціях, що притаманні певній спільноті, а отже, включення в програму навчання іноземної мови культурологічних відмінностей допоможе студентам в майбутньому зрозуміти чужу поведінку та адаптуватись в нових мовних ситуаціях.

Мета статті. Виходячи з зазначеного, вважаємо за необхідне розглянути роль розмовного клубу у процесі підготовки студентів до міжкультурного спілкування в умовах глобалізованого світу.

Виклад основного матеріалу. Глобальні зміни, що відбуваються у світі останнім часом, зумовили високий попит на фахівців з навичками міжкультурного спілкування. Поняття міжкультурного спілкування тісно пов'язане з поняттям «міжкультурний діалог», заснований на взаємному розумінні та повазі, є способом успішно орієнтуватися у світі культурного розмаїття. Відкритість і повага, обмін думками і готовність змінити майбутні перспективи є межами діалогу. Михайло Бахтін стверджує, що саме життя діалогічне, «...для участі в діалозі потрібно запитувати, прислухатися, відповідати, погоджуватись і так далі. У цьому діалозі людина бере участь цілком і протягом усього свого життя: своїми губами, руками, душею, духом, всім тілом і вчинками. Вона повністю вкладається в мову, і ця мова входить у діалогічної тканину людського життя, у світовий симпозіум» [1, с. 293].

У роботі студентського розмовного клубу міжкультурний діалог є одночасно як інструментом, так і метою. Ми розміщуємо навчання і розуміння культурних концепцій у центрі діалогу між нашими студентами, тим самим одночасно сприяючи міжкультурній компетентності з акцентом на культурно-загальних знаннях, таких як культурні цінності, відносини, цікавість і відкритість, а також емоції. Для студентів ми створюємо комунікативні ситуації, що пробуджують зацікавленість, і вони починають шукати відповіді як індивідуально, так і разом. Наша мета – перенести міжкультурний діалог до аудиторії, і організація роботи студентського розмовного клубу стане одним із засобів реалізації цієї мети. Плануючи роботу розмовного клубу, вважаємо доцільним поставити такі питання:

- Чи здатні зустрічі учасників розмовного клубу зацікавити студентів?
- Які теми є актуальними та цікавими для сучасної молоді?
- Чи беруть участь студенти в міжкультурному діалозі?
- Чи можуть студенти поглибити загальні культурологічні знання на зустрічі учасників розмовного клубу?

Розмовні клуби бувають різні. Але спільним в усіх них є те, що вони дають можливість студентам попрактикуватися у використанні іноземної мови в невимушеній і дружній обстановці, познайомитися з новими людьми, а також налагодити міжкультурні зв'язки, якщо на зустрічі клубу запрошують носіїв мови. Зазвичай розмовним клубом керує викладач іноземної мови, але це не є обов'язковою умовою для успішної роботи клубу. Модератором зустрічі може бути один із студентів (за підтримки викладача), носій мови з країни, мова якої вивчається, чи навіть студенти - представники інших культур.

Хороший клуб орієнтовано на учасників. Цього можна досягти такими способами:

- Попросити учасників підготувати власні теми для обговорення, принести цікавий матеріал;
- Задавати питання учасникам про їхнє життя, про те, що їх цікавить;
- Розділити учасників на малі групи, щоб обговорювати питання та виконувати завдання;
- Дати учасникам можливість виразити себе творчо іноземною мовою, наприклад, за допомогою поезії, пісні, скетчів. Як альтернативу може бути запропоновано перегляд фрагментів фільмів з подальшим обговоренням іноземною мовою.

Розмовний клуб відіграє важливу соціальну роль також. Студенти мають можливість спілкуватись з людьми різних культур, традицій, що в майбутньому знизить ризик міжкультурних непорозумінь, адже доволі легко зрозуміти іншу культуру невірно. Наприклад, мешканці сходу Азії кажуть, що люди заходу ставляться до незнайомих як до друзів, а до друзів ставляться як до незнайомих. Таке сприйняття може сформуватись, якщо спостерігати за пересічним американцем, що подасть жебракові на вулиці, та в той же час відмовиться дати у борг членові родини. І які насправді є відмінності у культурі людей Сходу і Заходу?

Індивідуалістичні культури, такі як культури англомовних країн та країн Північної Європи, можна розглядати як гурт індивідуалів, що одночасно є членами декількох соціальних груп, до яких вони долучаються та з яких виходять за бажанням – церкви, бізнес-асоціації, соціальні та політичні організації, спортивні клуби. У той час як сімейні зв'язки є сильними,

обов'язки перед соціальними групами та лояльність є слабкими. Стосунки з незнайомцями швидко формуються, але так само швидко руйнуються. Поважається право особистості на самовираження та самореалізацію.

З іншого боку, суспільно-орієнтовані культури країн Сходу, Азії, Східної Європи та Південної Америки можна розглядати як сукупність сильних груп, починаючи з близьких родичів, шкільних груп, робочих та військових об'єднань, громадських груп, церков і т.д. Учасники групи мають жорсткі зобов'язання та суворі правила внутрішньогрупових відносин, а дружба існує головним чином всередині груп. Ставлення до «своїх» та «чужих» зовсім різне.

Висновки. Комунікація, як і вся людська поведінка, регулюється підсвідомо глибокими культурними цінностями та перевагами в обранні комунікативних моделей. У сучасному мультикультурному середовищі все більшої важливості набуває розуміння неясних цінностей, що впливають на рішення людини та на стиль її спілкування. Сприяння свідомому міжкультурному спілкуванню молодих людей у процесі навчання іноземних мов за допомогою розмовних клубів дає можливість готувати фахівців, що зможуть успішно працювати в умовах глобалізованого світу, розуміючи культурні відмінності та зберігаючи власну самоідентифікацію у міжкультурному діалозі.

Література

1. Bakhtin, M.M. (1984). *Problems of Dostoevsky's Poetics*. (C. Emerson, Trans.), Minneapolis, MN: University of Minnesota Press. [original work 1963]

2. Byram, M., Gribkova, B., & Starkey, H. (2002). *Developing the intercultural dimension in language teaching. A practical introduction for teachers*. Strasbourg: Council of Europe. Retrieved February 06, 2014, from http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Guide_dimintercult_EN.pdf

3. Eva Lambertsson Björk / Jutta Eschenbach: *Reel Life - Film as a tool for intercultural dialogue in the classroom and beyond* *Journal of Intercultural Communication*, ISSN 1404-1634, issue 36, November 2014. URL: <http://immi.se/intercultural>

4. Ларіна Н. Б. Міжкультурна освіта державного службовця в контексті європейських стандартів: навч.-метод. матеріали / Н. Б. Ларіна, О. М. Руденко ; уклад. Г. І. Андрейчик. – К. : НАДУ, 2013. – 68 с.

5. Верещагіна Т.О. Міжкультурна освіта студентів ВНЗ: форми і засоби [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.rusnauka.com/31_ONBG_2009/Pedagogica/54527.doc.htm

Irina Gvelesiani,
PhD, Associate Professor,
Faculty of Humanities,
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Georgia

TEACHING STRATEGIES ORIENTED ON THE LINGUISTIC MODELLING OF INTERCULTURAL COMMUNICATIONS

Abstract. *Globalizing processes make the world population think globally and perceive new horizons via active interaction and interconnectedness. However, in numerous cases the inhabitants of different countries find barriers in communication: lingual and cultural. The given paper is dedicated to the description of the teaching strategies oriented on the linguistic modelling of intercultural communication used at the Faculty of Humanities of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University. The major emphasis is put on the courses dedicated to the acquisition of foreign languages.*

Key words: *globalization, English, teaching strategies, intercultural communication, linguistic modelling.*

«The problem of communication in general and intercultural communication in particular have become especially urgent nowadays for very obvious social, political, economic and other reasons» [1, p. 300].

The emergence of these reasons is facilitated by the ongoing globalizing processes, which make the world uniform and link up distinct communities. This worldwide movement implies the opening of national perspectives to a broader outlook aided by information technologies, international trade